

dysleksja

☐

MATERIAŁ DIAGNOSTYCZNY Z GEOGRAFII

Arkusz I

POZIOM PODSTAWOWY

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy arkusz zawiera 14 ponumerowanych stron i **barwną mapę**. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego badanie.
2. W rozwiązaniach zadań przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z ołówka i gumki (wyłącznie do rysunków), linijki, lupy oraz kalkulatora.
7. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje uczeń. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla ocenającego.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

ARKUSZ I

GRUDZIEŃ

ROK 2005

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
50 punktów

Wypełnia uczeń przed rozpoczęciem pracy

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL UCZNI

Wypełnia uczeń
przed rozpoczęciem
pracy

--	--	--

KOD UCZNI

Na podstawie fragmentu mapy turystycznej Tatrzańskiego Parku Narodowego oraz własnej wiedzy wykonaj zadania 1.-11.

Zadanie 1. (2 pkt)

Na podstawie zamieszczonych w tabeli opisów, rozpoznaj obiekty na mapie i wpisz ich nazwy geograficzne.

L.p.	Opis obiektu	Nazwa obiektu
1.	Przełęcz położona na SE od Kasprowego Wierchu na wysokości 1952 m n.p.m. Oddziela Tatry Wysokie od Tatr Zachodnich.	
2.	Masyw w Tatrach Wysokich. Położony jest na SE od Koszystej i na S od Doliny Waksmundzkiej. Rozciąga się z SW na NE.	
3.	Dolina, którą wiedzie czarny szlak z Doliny Chochołowskiej na Siwą Przełęcz.	
4.	Polana, do której prowadzi trasa rowerowa z Kuźnic, a na otaczających ją stokach znajdują się wyciągi narciarskie.	

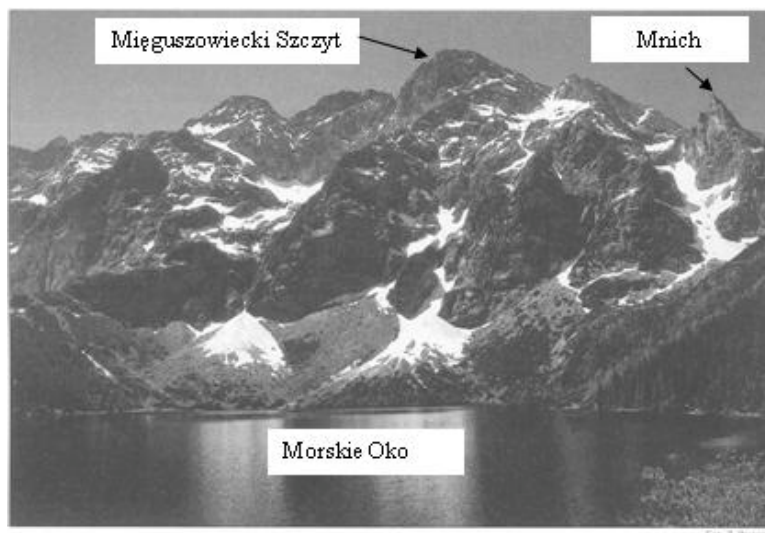
Zadanie 2. (2 pkt)

Wpisz po jednej nazwie własnej trzech różnych elementów sieci hydrograficznej znajdujących się na mapie w kwadracie B4.

1.
2.
3.

Zadanie 3. (1 pkt)

Fotograf wykonał poniższe zdjęcie stojąc przed schroniskiem nad Morskim Okiem.

Podaj w jakim kierunku fotograf skierował obiektyw aparatu, aby wykonać to zdjęcie.

.....

Zadanie 4. (1 pkt)

Zmierz na mapie odcinek drogi Pod Regłami między Doliną za Bramką a Doliną Strążyską (od zielonego do czerwonego szlaku). Oblicz jego długość w terenie. Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 5. (2 pkt)

Powierzchnia Morskiego Oka wynosi 35 ha (1 ha = 10 000 m²).

Oblicz powierzchnię, jaką zajmuje Morskie Oko na mapie w skali 1:75 000. Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 6. (1 pkt)

Oblicz różnicę wysokości między Kuźnicami (1010 m n.p.m.) a szczytem Kasprowego Wierchu. Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 7. (2 pkt)

Wymień cztery obiekty antropogeniczne występujące w kwadratach A3 i B3, które sprzyjają uprawianiu sportów zimowych.

1.
2.
3.
4.

Zadanie 8. (2 pkt)

Wędrujesz Doliną Kościeliską do schroniska na Małej Polanie Ornaczańskiej. **Podaj cztery przyrodnicze walory turystyczne występujące na tym odcinku Doliny Kościeliskiej.**

1.
2.
3.
4.

Zadanie 9. (2 pkt)

Podaj przykłady dwóch zagrożeń przyrodniczych, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo turystów wędrujących po tatrzańskich szlakach. Zaproponuj dwa działania, które należy podjąć w celu uniknięcia tych zagrożeń.

Przykłady zagrożeń:

1.
2.

Przykłady działań:

1.
2.

Zadanie 10. (2 pkt)

W związku z dużą atrakcyjnością turystyczną Tatrzańskiego Parku Narodowego na jego terenie występują problemy gospodarcze, społeczne i ekologiczne. **Sformułuj cztery przykłady tych problemów (mogą to być problemy jednego rodzaju lub różne rodzaje problemów).**

Przykłady problemów:

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Zaznacz, wybierając spośród podanych, trzy określenia, które dotyczą funkcji lasów w Tatrzańskim Parku Narodowym.

- A. Zatrzymują część wód opadowych, opóźniają ich spływ, zmniejszając skutki powodzi.
- B. Są źródłem drewna dla przemysłu drzewnego.
- C. Chronią glebę przed erozją i obniżaniem poziomu wód gruntowych.
- D. Dostarczają dla celów przemysłowych owoców runa leśnego.
- E. Wydzielają tlen i olejki eteryczne oraz oddziałują korzystnie na zdrowie człowieka.
- F. Są miejscem polowań na występującą w nich zwierzyne.

Zadanie 12. (1 pkt)

Przyporządkuj wymienionym w tabeli formom rzeźby odpowiadający im opis procesu, na skutek którego powstały.

W tabelę wpisz tylko oznaczenie literowe procesu.

- A. Nanoszenie i osadzanie przez wody fluwioglacjalne drobnego materiału skalnego na przedpolu lądolodu.
- B. Wywiewanie przez wiatr drobnych cząstek i pozostawianie na miejscu większych okruchów skalnych.
- C. Pogłębianie przez jezory lodowcowe dolin rzecznych, a następnie ich zalanie przez morze w trakcie podnoszenia się poziomu oceanu światowego.

Formy rzeźby	Opis procesu
Fiordy	
Sandry	

Zadanie 13. (2 pkt)

Poniższy tekst opisuje zjawisko, które może prowadzić do klęski żywiołowej.

„Na otwartym morzu fala nie jest zbyt widoczna. W pobliżu brzegu w wyniku tarcia o dno traci swoją prędkość i spiętrza się. Tworzy się w ten sposób potężny wał wodny, który spada z ogromną siłą na brzeg, niszcząc wszystko, co się tam znajduje. Nadejście fali poprzedza zniknięcie wody przy brzegu. Wzbudza to ciekawość ludzi nieświadomych grożącego im niebezpieczeństwa. Najbardziej niebezpieczne są zatoki morskie o wysokich brzegach, gdyż tam fale osiągają do kilkudziesięciu metrów wysokości”.

a) Podaj nazwę opisanego zjawiska.

.....

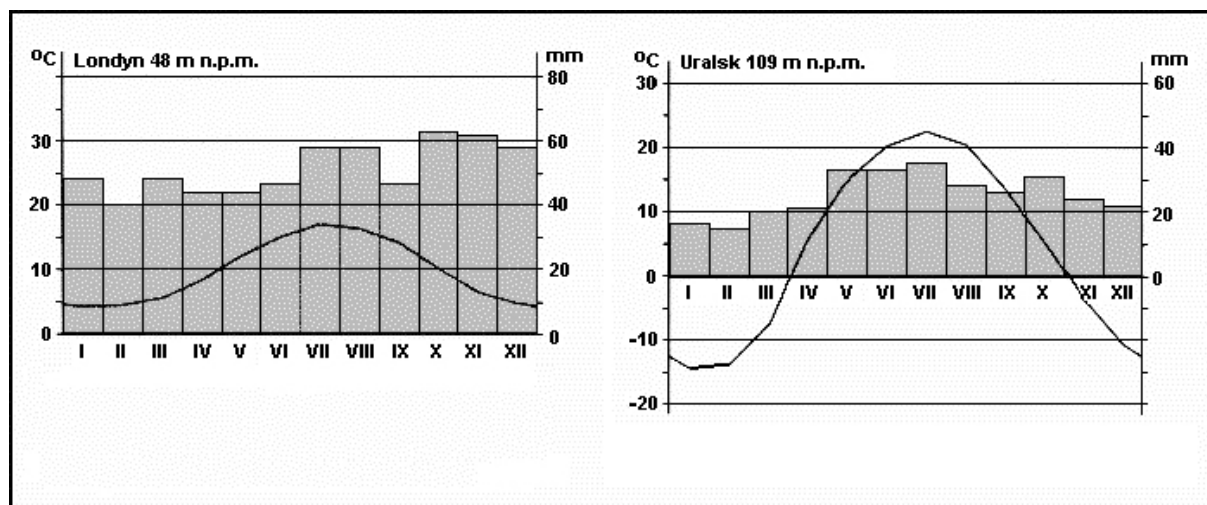
b) Podaj jedną z przyczyn powstawania opisanego zjawiska.

.....

.....

Zadanie 14. (2 pkt)

Wykresy przedstawiają roczny przebieg temperatury powietrza i opadów w Londynie i Uralsku.

Na podstawie załączonych klimatogramów przedstaw dwa podobieństwa i dwie różnice cech klimatu Londynu i Uralska.

Podobieństwa:

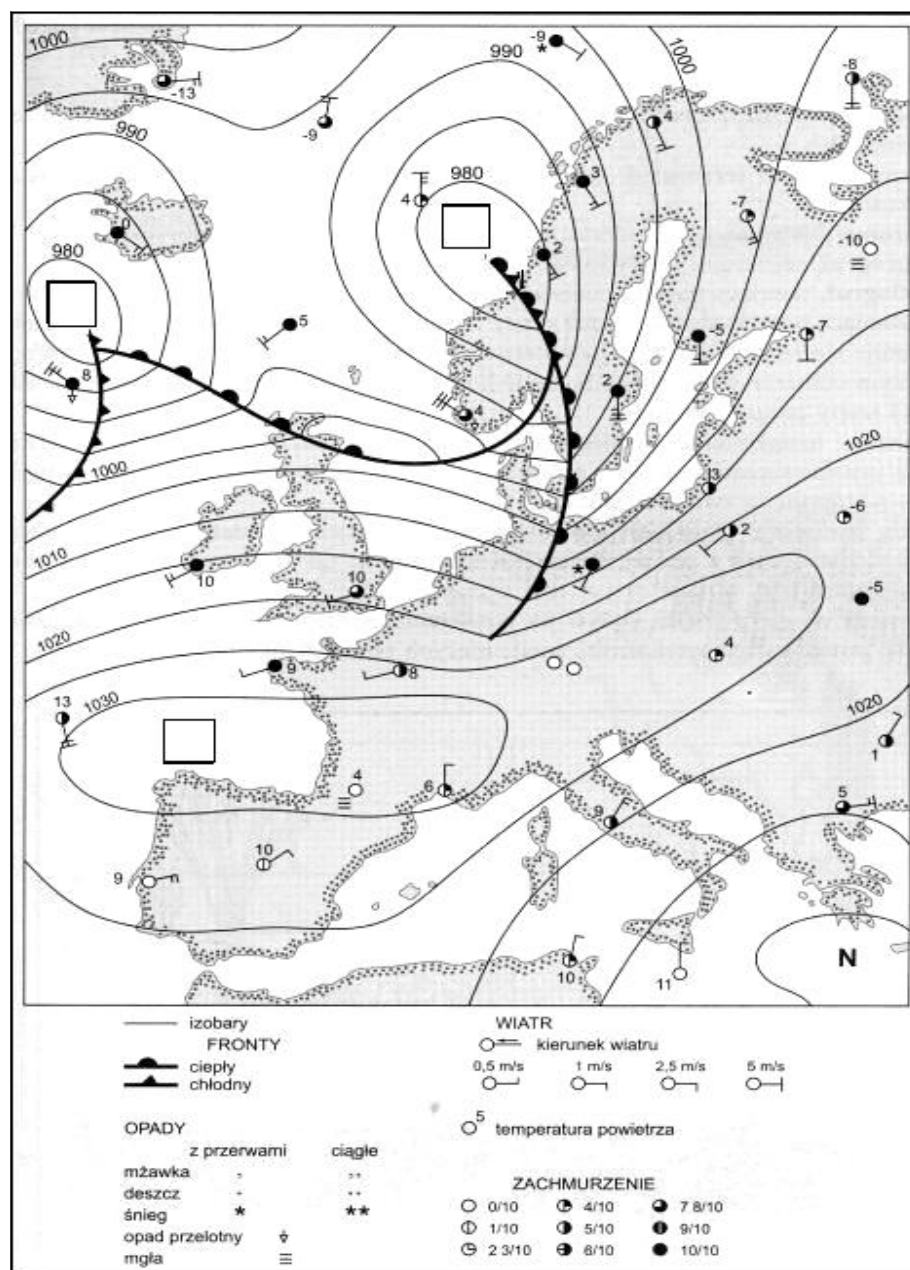
1.
2.

Różnice:

1.
2.

Zadanie 15. (2 pkt)

Zamieszczona poniżej mapa przedstawia sytuację synoptyczną w Europie.

- Wpisz w zaznaczone na mapie pola odpowiednie oznaczenia literowe ośrodków barycznych. Literą W oznacz wyż baryczny, literą N oznacz niż baryczny.
- Podaj, w jaki sposób zmieni się temperatura powietrza w Polsce po przejściu frontu atmosferycznego, który na mapie synoptycznej widoczny jest na terenie Niemiec.

.....

.....

.....

Zadanie 16. (1 pkt)

W ostatnich kilkunastu latach minionego wieku wzrosła dwukrotnie produkcja żywności z hodowli ryb, skorupiaków, mięczaków oraz uprawy wodorostów.

Podaj termin, którym określa się hodowlę i uprawę morskich organizmów wodnych.

.....

Zadanie 17. (2 pkt)

Wyjaśnij, podając trzy przyczyny, dlaczego jednym z najdynamiczniej rozwijających się rodzajów transportu jest transport lotniczy.

1.

.....

.....

2.

.....

.....

3.

.....

.....

Zadanie 18. (1 pkt)

W tabeli podano dane statystyczne dotyczące powierzchni i liczby ludności w wybranych krajach.

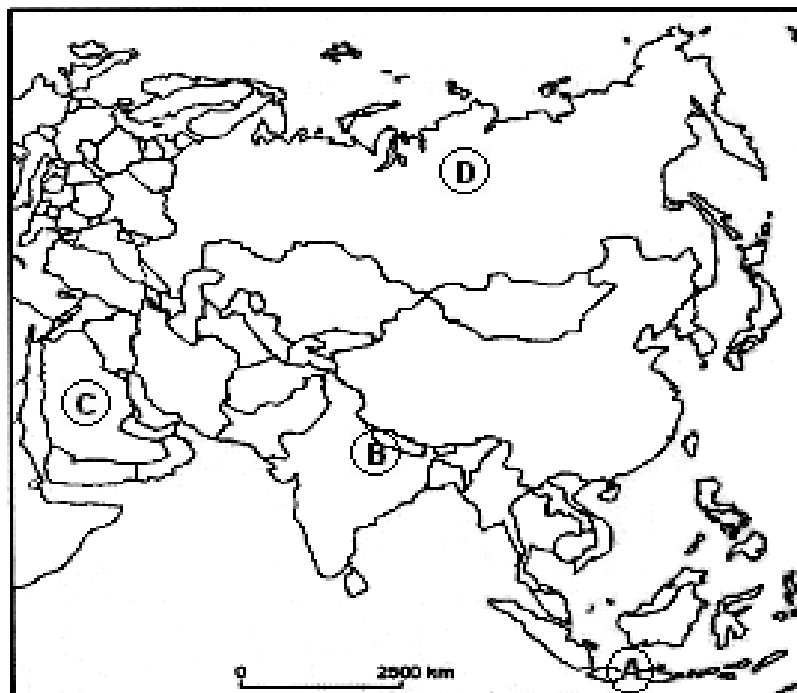
L.p.	Kraj	Powierzchnia (w km ²)	Liczba ludności (w tys.)
1.	Meksyk	1 958 201	95 831
2.	Szwajcaria	41 284	7 098
3.	Rosja	17 075 400	146 539
4.	Japonia	377 829	126 410

Na podstawie analizy danych zawartych w tabeli podaj nazwę kraju o najmniejszej gęstości zaludnienia.

.....

Zadanie 19. (1 pkt)

Na mapie konturowej zaznaczono literami obszary różniące się pod względem gęstości zaludnienia.

Wstaw w tabeli znak plus (+), gdy gęstość zaludnienia wskazanego obszaru jest duża, lub znak minus (–), gdy jest ona mała.

Obszar	Gęstość zaludnienia
A - Wyspa Jawa	
B - Nizina Gangesu	
C - Półwysep Arabski	
D - Wyżyna Środkowsyberyjska	

Zadanie 20. (2 pkt)

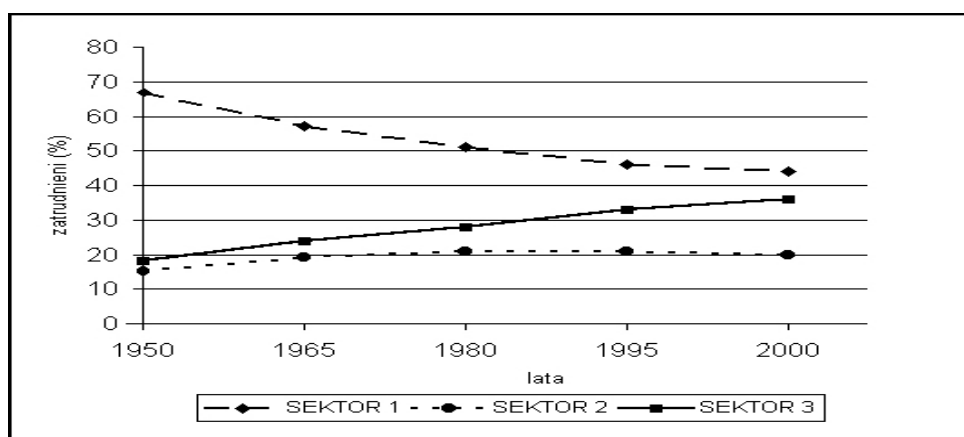
Podaj dwie przyczyny dużej gęstości zaludnienia na Nizinie Chińskiej. Wyjaśnij wpływ każdej z przyczyn na gęstość zaludnienia tego obszaru.

Przyczyny z wyjaśnieniem:

-
.....
.....
-
.....
.....

Zadanie 21. (2 pkt)

Wykres przedstawia zmiany w strukturze pracujących według sektorów gospodarki na świecie w latach 1950 – 2000.

a) Korzystając z danych przedstawionych na wykresie, opisz dwie zmiany w strukturze zatrudnienia na świecie w latach 1950-2000.

1.

.....

2.

.....

b) Podaj dziedzinę gospodarki, w której zmiany w zatrudnieniu w latach 1950-2000 były największe.

.....

.....

.....

Zadanie 22. (2 pkt)

Podaj przykład zmiany, jaka zaszła w polskim rolnictwie po 1989 roku. Oceń i uzasadnij jej konsekwencje społeczno - gospodarcze.

Zmiana

.....

.....

Ocena konsekwencji i jej uzasadnienie

.....

.....

.....

Zadanie 23. (2 pkt)

Podaj trzy przykłady problemów, które napotykają uchodźcy na obczyźnie.

1.
2.
3.

Zadanie 24. (2 pkt)

Poniższy tekst opisuje różne typy zespołów miejskich.

1. Wielki układ osadniczy. Ten typ zespołu miejskiego powstaje w wyniku łączenia się peryferyjnych stref zabudowy jednorodzinnej i związanych z nią usług rozwijających się wokół poszczególnych metropolii i dużych miast.
2. Zespół powiązanych funkcjonalnie jednostek osadniczych, którego centrum stanowi dominujące wielkościami i funkcjonalnie miasto.

Na podstawie opisu rozpoznaj typy opisanych zespołów miejskich.

1.
2.

Zadanie 25. (2 pkt)

Podaj trzy przykłady przejawów globalizacji, potwierdzające określenie, że Ziemia to „globalna wioska”.

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 26. (2 pkt)

Analizując tendencje współczesnych zmian w światowej energetyce można zauważyć spadek znaczenia tradycyjnych źródeł energii i stopniowy wzrost znaczenia alternatywnych źródeł energii. **Wskaż trzy przyczyny zmian zachodzących w światowej energetyce.**

1.
.....
2.
.....
3.
.....

Zadanie 27. (2 pkt)

Przedstaw propozycję rozwiązania problemu zwiększania się ilości odpadów komunalnych. Podaj zaletę i wadę tej propozycji.

Propozycja	Zaleta	Wada
.....		
.....		
.....		

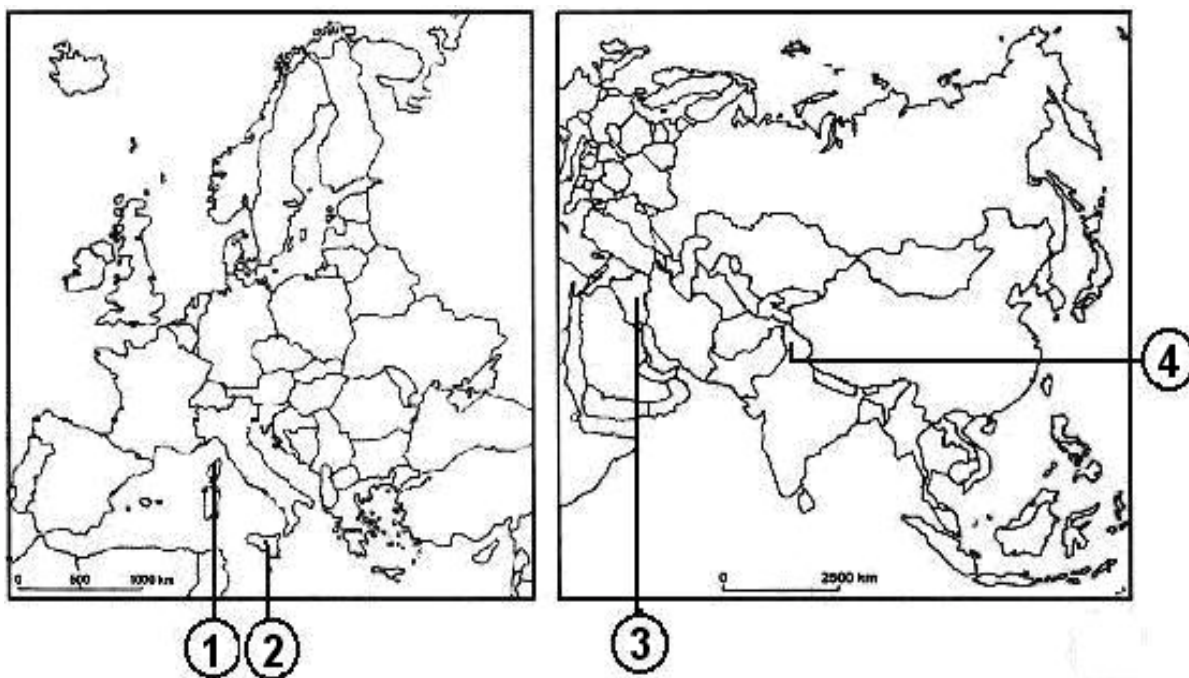
Zadanie 28. (2 pkt)

Wymień cztery państwa, które pojawiły się na mapie politycznej Europy w wyniku przemian politycznych na tym kontynencie pod koniec XX wieku.

1.
2.
3.
4.

Zadanie 29. (2 pkt)

Na mapie konturowej zaznaczono miejsca występowania wybranych konfliktów.

Uzupełnij tabelę, przyporządkowując wybranym konfliktom odpowiedni numer zaznaczony na mapie oraz podając ich przyczyny.

Numer na mapie	Miejsce konfliktu	Przyczyny
	Irak	
	Kaszmir	
	Korsyka	

BRUDNOPIS